

HUMOR PRAŽSKÉ REVOLUCE

K 60. výročí bouřného roku 1848. Napsal Karel L. Kukla.

Bylo to za neprudší revoluční vravry 13. června roku osmačtyřicátého ve středu po Svatodušních svátcích k večeru.

Generál Windischgratz před několika hodinami sbořil střelbou z děl barikády na Příkopech a ve Ferdinandově třídě, několik studentů i granátníků bylo zabito, a vojsko chystalo se vtrhnouti na Malou Stranu.

Leč část Starého města kol Klementina ohrazená zbytkem barikád strměla dosud v cestě a zástupy studentů střelily ji jsouce hotovy k nejrůznější obraně.

Hlavní státek postavil obsadil věz u Kamenného mostu proti semináři i dřevěné Staroměstské mlýny a jich vědevoce se utábili-li v proslulé kavárně v lázních Královských, kterou krátce před tím převzal mladý pan Braithut po tak zvaném "českém králi," hostinském u "zlaté husy," Petru Fastrově.

Praha, proměněna v jediné ležení válečné, ponořila se v noční temnotu, z níž měla být probuzena hřměním bombardujících děl z mariánského bastionu, rachotem strašné kanonády.

Přístup k Braithutově kavárně u Staroměstských mlýnů, ohnisku to celé revoluční činnosti, byl zatárasen od Nábreží vysokou bastoun, která zrobená jsou z kamennů z dlažby vyrvaných, ze stolic, židlí, klad, pian, sudů a trosek nejrůznějšího nářadí, pušla se od mlýnských lávků až k rohu Colloredského paláce.

Od Mostecké věže, Platnéřské i Jesuitské ulice byl k ní přístup volný a bloučky mladých mužů v občanském šatě i pestrých stejno-krojích, se švédskými širáků na hlavách, začerněných prachem i zbrocených krví, proudily sem tam ustavičně, aby svlazily vyschlá hrdla douskem vína neb lihovin.

V kavárně jizbě, jejíž okna čelila na Vltavu k ostrovu Kampě, vířil malebný ruch a rej!

Kdežto venku tráskaly rány z ručnic a bambítek, huhalo se zde veselé v atmosféře plác tabákového dýmu, zpěvu, i ryčného pokřiku a za omšným stolkem v rohu, kde jindy setávali klidně při sklence kávy mladí přátelé Rieger, Trojan, Doucha, Tomáček, Tyl, Mikovec a baron Villani, skupili se předáci pražských povstalců.

Zmoření dlouhým bděním a ponocováním dřímali zde na smrt ztrnácení student Liblínský, Vojtíš Sladkovský, poblíž nich Fingerhut opru o stěnu četl ohnivý článek "O právech lidských" z posledního čísla "Grenzboten," jež sem přinesl vídeňský rebel-Uffo Horn, opodál v koutku pak konali válečné porady nejčervenější revolučníři, ramennatý sídák Bradka, Arnold "der Schneidige" a bloud, smělý, přehlivý technik Maux, o němž kolovala pověst, že z okna hotelu "u zlatého hrdla" v Celetné ulici zastřelil choť komandujícího generála, krásnou kněžnu Windischgratzovou.

Každý popíjel kávu nebo čokoládu, poněvadž jiných nápojů v kavárnách nebylo, a vše se chystalo nabídnouti pušky a pospíšet na bojiště, když se v tom rozléty rvěče z ulice a dovnití vesel proudným krokem malý, státní zavalitý muž, zasmušilého vzezření, o děný v jakýs cizí kroj a třímající v pěstí dvě dalekonosných karabin.

Podivný cizinec, jehož obličej byl potřísněn krví a zamazán čmoudem po střelném prachu, stánu uprostřed světnice, popotíval kolem divoce pronikavými očima, rozčebral mávnutím ruky krátký černý plnovous a zježené kašle, i uderiv pak pěstí do stolu, houkl hlasem hromovým: "Čaj!"

Všichni přítomní se ohledli, a kavárník Braithut, který jako o ni divně to slovo jakživ neslyšel, poslal k neznámému sklepníka Zánu, jenž mnoho cizích zemí znavoval, aby zjistil, o to vlastně záhadný host poroučí.

Zán nespěle odkáhal, přiblížil se k cizinci a udělav jrozny kompliment, i sebrav všecku znalost řečí a hantýrek, spustil naň dotaz v bídné angličtině.

Neznámý se usklíbil, zaskaredil, a když potom Zán v rozpáech počal kolstat nějaký nezmysl po

německu, zaskřípl zuby a zahřměl, dupnuv nohou, až se všecko otřáso:

"Čaj! Pašol! Hybaj! Stakan čaju!"

Sklepník Johan na smrt zděšen zbledl, jak ubrousek a čůvli i s panem Braithutem mezi studenty, kde hned nastala živá debata, jakou řečí ten podivín mluví, co chce a kdo to asi je!

Z povstalec neznal nikdo jeho jména, leč mnozí zřeli jej ráno rvát se na každé barikádě, mlčky zápatit jim po boku, pamatovali se, že muž ten střelil granátníky, nabíjel studentům pušky, obzavolal ranečně a bil se jako lev; náhle zmizel z jedné seče a vynořil se v jiné, jsa všudy přítomen, hrozny a stále bojující, svíraje v zubech nůž a v pravici dvě svéch vražděných bambítek!

Pan Zán mluvil, soudě dle černých kniží, že je to vláský karabonár, čaj že je nejšpíš nějaké jídlo talijánské, a nedostane-li je divoch brzo, že je s to všechno kolem pobít a rozsekát!

Pan Braithut trnul strachy a chtěl již strašného hosta jít prosit za pardon, když v tom venku zazněl dusot kopyt, signál jízdní studentské hlídky, kdosi před vraty skočil s koně a na prahu se zjevila štíhlá postava Josefa Friče, praporečnicka rebelů.

Jedním skokem ocel se kavárník u něho, seděl mu, oč běží, a ukázav zoufale na neznámého, jenž seděl zamračen v rohu světnice, zešepstal:

"Pro boha vás, prosím, Josifku! Vy tak všecko znáte a všechno rozumíte! Tam ten hromotluk něco chce a říká tomu 'čaj'! Nevíte, co to je?"

Josef Frič pohlédl na cizince, usmál se, poklepal na čelo panu Braithutovi a pek řekl dobrácky: "Ale, ale, tatíku! Což neznáte ruský? To je hanba! Čaj je přece to, co máte támhle na tabuli!"

Při těch slovech ukázal mladý praporečnick na "čauk nápojů," který visel na stěně a kde na prvním místě byl nápis:

Kaiserthé pro prsa 20 krejcarů.

Podotknouti dlužno, že do těch částí, až do tohoto dne, nikdo v celé Praze neměl o čaji ani ponětí, a že to, co pod jménem "Kaiserthé" dělalo okrasu na stěnách restaurací, nikdo nepil, leda když již měl duši na jazyku.

"Kaiserthé" právě tak jako "ajbisthó," zeměluč a heřmáněk patřilo mezi lektvary, k nimž, a to ještě s odporem, sáhli jenom souchoťinári a pacienti s nejněžnějším žaludkem; vařilo se v hrnku jako divizna, neslévalo se, nesladilo se a když ho někdo doušek do sebe vuntil, shroutila se mu huba jak po utrýřku.

Takovou delikatesu v heřmánkově-arsenikovém zánru sehnal také honem pan Braithut pro záhadného návštěvníka, leč když mu již sklepník pan Zán na táčku prezentoval a osmáhly rameně bryndu ochutnal, skubl sebou, vyskočil, vyvalil oči, vyplivl "čaj" na zem, otřásl se na celém těle a mrštiv pak na zničeného čišníka pohled lidojeda, pronesl jakous strašnou pohrůžku a všecek rozružen zainel z kavárny.

Minuly den a noc...

Vojsko Windischgratzovo soustředivši se u Prašné brány konalo přípravy k postupu, povstaleci pak vyslali přední strážu směrem k Františku, aby pronikly za město a zvěděly, zda čety národních gard z venkova táhnou seřídlným sítkům pražským na pomoc.

K též hlídce se přidružil také pan Braithut, opásv se dlouhou rezovatou šavlí, tupou a zubatou, již mu půjčili bratři Manesové; vrátil se však brzy zpět a všecek zapříšen, bladov a unaven pospíšil zas obsloužit hosty, jichž se v jeho síních ten den jen hemžilo.

Leč když vkročil do kuchyně zkoprněl leknutím, a nad divadlem, jež spatřil, zježily se mu vlasy, jak hřebíky.

Jeho panička, kucharky i sklepníci lítali po všech koutech jak posedlí, uprosřed kuchyně pak u kamen stál hrmotný, umouněný obr, tajemný host od věrejška, jsa svléčen z kabátu a naje rukávy nad lokte vykasány.

Mávaje rukama komandoval jak generál celý personál kavárenský, jenž o překot snášel cukr, sklenky a cedítka, když pak shlédl pana Braithuta, lapl jej za límec, vtáhl jej k plotně, kde se v hrnci vedá klokotem vařila, a za-

klepav jím, vzkřikl strašlivým kontrabasem:

"Koukat! Hrome a-peko! To je čaj!"

Na to odstavil vodu s ohniště, vyňal nápršní kapsy skvostnou stříbrnou schránku, dal z ní štípeu pravého ruského čaje do konvice, vřil naň horkou vodu, sedil za chvíli odvar do velké sklenky, oslabil jej, přilil do něho rumu, zamíchal směr a podav pak zlatoskvoucí, jasný mok panu Braithutovi, jenž zimněle sledoval celou proceduru, houkl:

"No! Haha! Co! To je čaj! To je charaso!"

Kavárník okusil, mlaskl jazykem, usmál se vyjeveně a utřel si ústa s náramným apitem, po něm učinila tak četa studentů, — když pak cizinec dav všem po čišce "moku charošago" odkvapil opět bojovat k barikádám, obklopila mladá chasa otec Braithuta a s bouřným ráusem vznesla žádost, aby ji hned zjednal nový trník a ještě dnes před poslední rozhodnou bitvou s granatýry uspořádal jim "první pražský čajový večerek."

Ten okamžik byl nejkritičtější chvíl v celém životě pana Braithuta! On věděl, že v celé Praze jest než jeden krám, kde bylo lze konpiti štipeček listů čajového, závod lahůdkáře Chlumeckého v Železné ulici, ale k místu onomu vedla cesta přes pět barikád, cesta deštěm kulí, kde za každým krokem hrozila smrt.

Pan Braithut si vzpomněl na mladou choť, na své jediné dítě a srdce se mu v těle zachvělo, leč strach ten rázem zmizel, když pomyslíl, že má splnit poslední přání hochů, z nichž ráno z kruté seče nevyjde snad ani jediný!

Požehnal se proto křížem, stiskl všem po řadě ruku, dal sklepníku Zánovi hubičku a vzkřiknuv: — "Mládenci, s bohem!" vyběhl na ulici, kde právě traskaly rány z ručnic a dešť kulí zahvízl s nábrží.

"Pan Braithut jde pro čaj! Ať žije!" zaburácel jásot studentů, a medik Bradka vyrazil okno i houkl mávnul kloboukem: "Táto! Na shlehanou!"

"Ah, milý chlapče," podotkl technik Maux, pokrčiv ramenoma: "Já myslím, že čaj pit nebudem! Považ jen — pět barikád! Boj začíná! Nás kavárník se nevrátí živ a zdrav!"

Pan Braithut zatím přikřčen k zemi, proběhl obloukem domu vedle lázní, unikl kulím, jež mu kol hlavy svířily, syčící, pištěle neb bzučící tenně jak roje včel, zahnul do Jesuitské ulice, přešel čtyři barikády a prodav se pátonu ocel se na Staroměstském náměstí.

Až dosud hučel se všech stran křik, praskot a rachot výstřelů, leč v tu chvíli všecko náhle umlklo, a kolem se prostřelo hrobové ticho, teskné, děsové ticho hřbitovní.

Pana Braithuta pojala hrůza! Kamkoli pohlédl, všude bylo mrtvo, pusto a liduprázdno; v celém ohromném prostranství nebylo živé duše; jen hejno svých holubů kroužilo vzduchem a šelst křídel jich zvyšoval ještě přiserenost onoho místa němeho, mlčího, budícího dojem strašedlný.

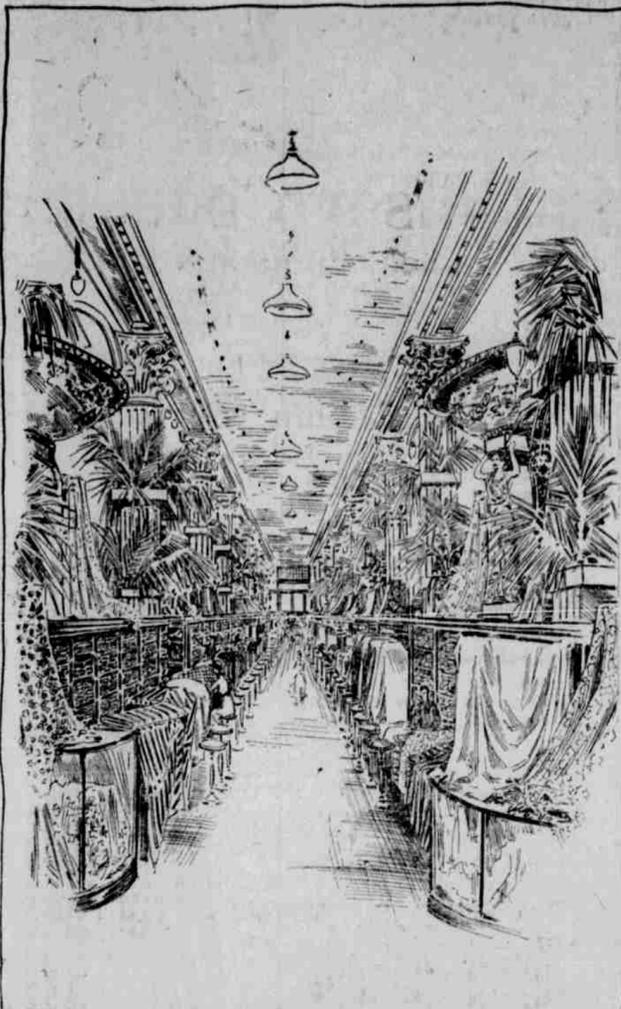
U patníku před radnicí ležela mrtvota mužně stařeny, zabité střepeu bomby, jež sem náhodou zalétla; zohavené tělo žebračky sechlouené v klubko bylo potřísněno krví, zatřené ruce byly sepaty, a zřejcí ústa ve vřáscitém obličejí zdála se otvírat k strašnému výkřiku! Pan Braithut se zachvěl jako syka, přimhouřil oči, aby nemusil zřít ten děsný zjev i přehnuv kvapně do Železné ulice, vrazil ke kupei Chlumeckému, jak by jej švaly furie; když pak se za chvíli vrátil, čouhal mu z kapsy spodků velký žlutý kornout z rezného papíru.

To byl poklad, pro nějž se vydal na výpravu, to byla celá zásoba čaje, prvního čaje, kterou tenkrát Praha ve svém nitru chovála.

Netze vylíčit nadšení, slávu a ovace, jaké zahrnujaly těsnou jizbou kavárny u Staroměstských mlýnů, když hodný pan Braithut, zdrav, bez úrazu dorazil domů, třínaje hrdě vzácnou kořist nad hlavou. Tučet mladých paží zvedlo jej na ramena, zaneslo ho vítězoslavně do kuchyně a když pak uvaril celou zásobu "prvního pražského čaje," byla láž za půl hodiny vypita.

První sklenka vyprázduena na

Brandeis Store

Veškeré zboží

Žena, pro sebe, pro se na obchod veřejnosti p...

Toto je r... Kde ne

Až přijedete do Omahy, jezdi často do Nového Yorku které by jinak nepřetvářaly, Za příklad, my položíme z mnohé obchody v této zemi na

- K-701 40-palců dvojitě nitě c... K-702 40-palců crepe meteors... K-703 50-palců (vřímnete si ar... K-710 36-palců prací atlasy... K-713 32-palců na obleky Shant... K-716 36-palců Raff & Nuff... K-717 36-palců Khaki-Kool... K-718 40-palců Crepe Tassah... K-725 36-palců foulardy... K-726 40-palců tištěné georgette... K-727 36-palců gingham check... K-728 36-palců tafeta

Střevíce

- K-3006 Bílé sportovní buck oxforda... K-3008 Stejně formy jako K-3007... K-3010 Z černé vlny Kid pump... K-3007 White Sea Island Duck Oxford... K-3011 Stejně pumps jako K-3010...

Právě střevíce, jaké si udané. Toto jest jich pouze ny v tomto basementě.

Válečné knihy, prodávané dříve draž

- S-1-B "Over the Front in an Aeroplane," Ralph P... S-2-B "Adventures of a Dispatch Rider," Capt. W... S-3-B "The Secrets of the German War Office," Dr... S-4-B "The First Hundred Thousand," Captain Jan... S-5-B "Kings, Queens and Pawns," Mary, Robert... S-6-B "Kitchener's Mob," James Norm... S-7-B "Michael Cassidy, Sergeant," ... S-8-B "Fighting in Flanders," ... S-9-B "Paths of Glory," Irvin Cobb... S-10-B "The Great Push," Patrick Mac... S-11-B "The Battle of the Somme," Joh... S-12-B "When the Frontier Came... S-13-B "My Home in the Field of Hon...

Kalhotky pro děti

Každá matka je upotřebí

Nabízíme jako zvláštnost tyto kalhotky z černého satenu pro malé děti, a matky seznají, že jsou nepraktičtějším zátem, jaký mohou koupiti. Hotovené s páskem nahore a pružné v kolíčkách. Z černého satenu, dobře střižené a sítě. Upotřebíte několikrát pro své malické v rodině. Pohleďte, jak pěkně se v nich děti vyjímají. Zároveň je to šat, jenž ušetří matkám práce.

- K-6501 Velikost pro 2 až 4-leté... K-6502 Velikost pro 6, 8 a 10-leté... K-6503 Velikost pro 12, 14 a 16-leté

PIŠTE SI O VZORKY pracích látek, hedvábí a látek na vycházku obleky. Nesmíte čerpat, svěží a nové vzorky pro léto 1918. Ukážeme vám libovolný výběr třiceti všech zadaných látek. Ochotně rozdělíme vzorky na požádání. Označte zřetelně barvu, jakou požadujete, při své objednávce.

Bonety na slunce

Pro ženy, slečny a děti, prací bonety na slunce a klobouky na slunce, z dobrého lambriku a šitice zhotovené, pevné barvy modré, bílé, růžové a fialové a pinkové kostkované, a bílé a černé kostkované, vesměs velmi vkusně zhotovené a všechny velikosti, — zvláště pro tuto poštu objednávkou, 35c

Bra